

Уява, розвиток якої починається у грі і продовжується в інших видах творчої діяльності (в театралізації, драматизації, музикуванні), є основою для розвитку багатьох здібностей, зокрема, творчої активності. Уява є продуктом творчої діяльності мозку, а здатність комбінувати, переробляти елементи попереднього досвіду, створюючи нові положення, комбінації, побудови та поведінки, складає основу творчості. Л. Виготський констатує залежність існування творчої діяльності та її продуктивності від особистого досвіду дитини: «Чим більше дитина бачила, чула, пережила, чим більше вона знає і засвоїла, тим більшу кількість елементів дійсності вона має у своєму досвіді, тим значнішою і продуктивнішою при інших рівноцінних умовах буде діяльність її уяви» [1, с. 10].

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє зробити висновок про високу сенситивність молодшого шкільного віку для формування стійких творчо-пізнавальних мотивів, потреб, інтересів та розвитку творчої активності особистості. Таким чином, характерними психолого-педагогічними особливостями, що притаманні молодшим школярам, є наступні: яскрава уява, емоційність, образність пізнання, розвиток внутрішнього плану дій, самооцінки, волі, саморегуляції, самоорганізації, пізнавальних інтересів, підвищена вразливість, сприйнятливність, навіюваність, рухливість, готовність одразу реагувати, засвоювати продуктивні та непродуктивні способи дій, безпосередність, ненаситна потреба у нових враженнях та їх усвідомлення. Висока пластичність нервової системи є благодатним ґрунтом для різноманітних творчих виявів. Необхідні лише сприятливі соціальні та педагогічні умови для розкриття творчого потенціалу, формування творчих якостей та розквіту творчої активності.

Список використаних джерел

1. Выготский Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте. Психологический очерк, КН.для учит. – 3-е изд. /Л. С. Выготский – М.: Просвещение, 1991. – 93с.
2. Давыдов В. В. Теория развивающего обучения. /В. В. Давыдов – М.: Педагогика, 1996. – 240 с.
3. Развитие творческой активности школьников / Под ред. А. М. Матюшкина: Научно-исслед. ин-т общей и пед. психологии АПН СССР. – М.Педагогика, 1991. – 160 с.
4. Ротенберг В. С. Мозг. Обучение. Здоровье. / В. С. Ротенберг, С. М. Бондаренко – М.: Просвещение, 1989. – 238 с.
5. Социальная психология личности в вопросах и ответах: Уч. пособ. / Под ред. В.А. Лабунской. – М.: Гардарики, 1999. – 397 с.

УДК: 159.923

КОРНИЄНКО І.О.
Мукачівський державний університет, Україна

МІКРОСОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК КОМПОНЕНТА ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ

Соціальний простір можна сміливо вважати зовнішнім осередком стратегічного життєвого простору особистості у суспільстві. З ростом

індивідуалізації суспільства, становлення унікальності, самобутності кожного, змінюється вже давно стала соціальна структура. Але за її межами, продовжується розвиток соціального простору з власними унікальними структурними елементами. Коли зникають цілі соціальної організації, інституції та групи, людиною втрачаються власні близькі соціальні зв'язки і контакти. Тож, мікросоціальне середовище є одним з найважливіших елементів при структуризації життєвого простору кожної особистості котре вміщує усі соціальні інститути та несистемні соціальні формації, у яких людина знаходиться відповідно до етапу життя та віку у різних видах комбінацій [2, 3, 4].

Вивчення цього незбалансованого соціального стану мікросоціального середовища, потрібно робити з позицій синергетики та теорій самоорганізації. В той час як головним об'єктом вивчення синергетики є динаміка явищ, взаємозв'язок частин певної системи та новоутворень структур простору та часу вони є складними системами нелінійного типу, в яких через самоорганізацію триває формування нових збалансованих структур, що здатні до майбутнього розвитку. Про виникнення процесу самоорганізації слід говорити лише у незбалансованій системі (чим і є мікросоціальне середовище), в якому чільне місце посідають параметри переходу з одного до іншого становища (тобто процеси фази, виникнення точок біфуркації, що впливають на появу нетипової, нової поведінки тощо). У базове поле синергетики входять поняття та принципи [1]:

- нелінійна пульсація, крайніми точками якої є біфуркаційна та еволюційна моделі розвитку;
- підтримка внутрішньої незбалансованості, яка є ключовою умовою при збереженні специфіки якості;
- саморозвиток системи;
- залежність головних шляхів, траєкторій для подальшого розвитку залежно від її зовнішніх та внутрішніх атракторів;
- необоротність і незбалансованість.

Переводячи дослідження станів в сферу вивчення динамічних змін, використання підходів синергетики дозволяє звернутися до інформаційно-енергетичних основ станів, що розглядаються у феноменологічній і результативній формі.

Отже, відкривається можливість виокремлення етапів зміни станів і взаємопереходів, що дуже важливо для аналізу неврівноважених станів у мікросоціальному середовищі.

Нажаль, процеси індивідуалізації сучасного соціуму, відривають людей далеко від своїх місцевих традицій і внаслідок цього люди потрапляють в невизначений стан між різними культурними світами, до яких вони цілком не відносні. Поява маргінального типу людини є матеріалом для створення нових спільнот, культур і народів. Соціальні проблеми нинішнього індивідуалізованого суспільства в значній мірі є проблемами маргінальної людини. Її свідомість влюбий момент може перерости в цинізм, свободу від забобонів – у втрату моральних орієнтирів, а інтелектуальне звільнення – у повне відгалуження від суспільства [3, 4].

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що процес індивідуалізації призводить до виходу особистості із звичних соціальних структур; особистість усе активніше стає творцем соціального процесу, одним з яких є мікросоціальне середовище. Мікросоціальне середовище дає дозвіл особистості не тільки жити в індивідуалізованому суспільстві, але й реалізувати свою стратегію життя.

Особливість соціального середовища полягає в тому, що воно не може бути зрозуміле безвідносно до певного суб'єкта. Середовище – це соціальне коло особистості в індивідуалізованому суспільстві. У своєму організаційному плані соціальне середовище являє собою сукупність людей зв'язаних соціально-економічними, політико-ідеологічними та побутовими умовами. Теорія середовища розглядала людину залежною від навколишнього світу, а тому морально невідповідальною. В цей час середовище розглядають як один з полюсів динамічної системи за допомогою якого особистість може укласти собі шлях або реалізовувати стратегію життя. Нинішня соціальна філософія тільки наближається до розв'язку завдань такого класу, а одним з варіантів є ідея мережного співтовариства. Нестійкі мікросоціальні співдії в контексті соціальної мережі можуть мати безмежну довжину й конфігурацію. Загалом, явище мережі різновидом структурних інновацій відноситься до ряду найважливіших новоутворень сьогоденного світового суспільства, тому опанування особистістю певним мережевим сегментом може зробити успішнішим весь її біодромальний шлях.

Список використаних джерел

1. Бляхер Л. Е. Нестабильные социальные состояния / Л. Е. Бляхер. – М.: РОССПЭН, 2005. – 207 с.
2. Ватлерстайн И. Социальное изменение вечно? Ничто никогда не изменяется? / И. Ватлерстайн // Социологические исследования. –1997. – № 1. – С. 18-22.
3. Дорфман Л. Я. Метаиндивидуальный мир: методологические и теоретические проблемы / Л. Я. Дорфман. – М.: Смысл, 1993. – 456 с.
4. Маринов М. Б. Стратегия жизни личности в индивидуализирующемся обществе: дисс. ...доктора философ. наук: 09.00.11 / Михаил Будимирович Маринов. – Ростов-на-Дону, 2008. – 364 с.
5. Наумова Н. Ф. Социологические и психологические аспекты целенаправленного поведения / Н. Ф. Наумова. – Москва: Наука, 1988. – 200 с.

УДК 373.3.091.3:811.111:339.92(477:4)

КОРНЯВКА М. С.

Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Процес інтеграції української освіти в європейський освітній простір зумовлює необхідність критично осмислити процес викладання в сучасній школі. Сьогодні уже неможливо навчати традиційно. Саме тому майбутні фахівці повинні усвідомлювати важливість використання різноманітних технологій на заняття, особливо під час викладання англійської мови.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>